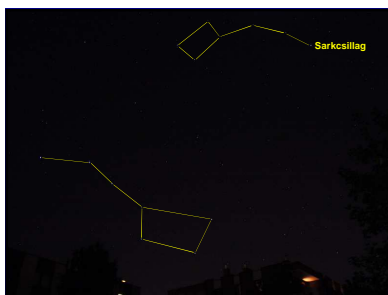

A csillagképek

A csillagképek

A Sarkcsillag

Távolsága: 430 fényév
Kismértékben változtatja a fényességét.
Halvány kísérővel rendelkezik.

Magyar monda: bábaasszony matullája

Sarkcsillag
25°
5°
Góncólszekér

A „jeggyűrű”

Átmérő kb. 0,7° Binokulárral látható.

Sarkcsillag

Az égi pólus helyzete

A forgástengely iránya kb. 1°-ra a Sarkcsillagtól. (2102-ig közeledik)

precesszió

Az égi pólus helyzete

A forgástengely iránya kb. 1°-ra a Sarkcsillagtól (2102-ig közeledik)

Lsz. kezdetén nem volt sarkcsillag. (2102-ig közeledik)

11500 év múlva a Vega lesz (kb. 5°-ra)

Vega
Lsz. 1500
Sarkcsillag
Lsz. 2000
Lsz. 2700
Lsz. 2000

Göncöl-szekér

Felgöncölődik: felesavarodik inkább abból származik, hogy a szekér forgatta az égboltot

- híres tálto, ért az állatok nyelvén
- gyógyítja a betegeket
- eltörött szekereinek a rúdja, de senki nem segített neki
- haragjában a lovak közé csapott és felrepült az égbe
- neveztek Hetevénynek is (hét csillag)

németül: Himmelswagen (égi szekér)
ókori Egyiptom: ókoromb (láb)
angolul: Plough (eke)
Amerikában: Big Dipper (nagy merőkanál)
indian népek: medve

Diagonális csillagóra

Nut
Meszentiú
Ózirisz (Orion)
Izisz (Sirius)

KunMűvészeti Múzeum

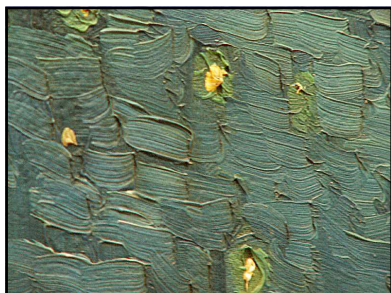
Kisbéres (Alkor)

- a Göncölszekér egyik csillaga mellett
- Jézus egy kocsin utazott
- a kocsinak az örök üdvösséget ajánlotta fel
- a kocsi inkább azt kérte, hogy az örökkévalóságig a kocsiján ülhesen
- Jézus teljesítette a kérést, de azzal büntette, hogy hátrafelé kell haladnia a kocsiján
- nevezik még Hüvelykpicinek és Kisasszonyok örömeinek is (!?)
- valójában 3 fényévre vannak egymástól

A Nagy Medve a művészetekben

van Gogh: Csillagos éj a Rhone-on (Orsay)

A csillagképek

Job könyve (38, 32)
 „Élő horgatód az Égegen való tizen két legyeket az ő ideje korán? anagy az göncöl szekeret az ő fiatal forghatodé?”
 (Vízolaj Biblia)

Homérosz: Illusz
 „vélék a Medvet ís – máz névnyhá szeker (!) ez –
 máz fongz egy helyben, míg Óriót lest egeve,
 s egymaga nem furdít csak meg soha Ókeamoszban”

Záiny Miklós: Szigeti veszedelm
 „A Göncöl-szeker”, „Az szíp tejv-ai”, „Fegyverhordozó sus”

Még egy operában is szerepel 😊

?

A Góncöl-szeker-óra

⇒ videó

Az idő leolvasása

24 órás beosztás visszafelé jár!
 Pontos: márc. 8.
 Siet: naponta 4 perc havonta 2 óra